

Sadržaj:

Filozofska teorija sporta

Psihologija sporta je psihologička disciplina koja primjenjuje psihološke zakone u sportu i fizičkoj aktivnosti na svim nivoima ravnih fizičkih sposobnosti. Kao takva pljenila je pažnju i interes psihologa kako u samom fokusu psihologije na sportske aktivnosti tako i na psihološke metode.

Psihologija sporta uživa nešto duži historijski period u Europi posebno u istočnoj Europi. Svjetlo dana ugledala je u SAD -u gdje je interes za njen akademski i aplikativni razvoj rastao tokom posljednjih 30-ak godina. Duži period psihologija sporta se bazirala samo na istraživačkom radu. Tek posljednjih godina praktična učinkovitost psihologije sporta je prerasla u maksimiziranje sportske performance i djelovanja na kliničke probleme u sportu. Entuzijastični sportski djelatnici kako su ekspanzivno djelovali na psihologiju sporta tako su unjeli i mnoge konfuzije.

Prije 30-ak godina tačnije 1982. godine članovi američke psihološke asocijacije (APA) formirali su grupu usmjerenih interesa na psihologiju sporta. Odjeljenje sportske medicine u olimpijskom komitetu SAD-a registriralo je grupu članova tako da su mogli djelovati na edukativnom, istraživačkom i kliničkom aspektu psihologije sporta. Američki koleg sportske medicine je zahtjevala od svojih članova da budu dobro pozicionirani u svojim organizacijama iako nije bilo nužno dodatno znanje iz različitih uskopljivanih znanstvenih područja kao što su zdravlje, fizička edukacija, sportska medicina i sportska nauka.

Društvo sportskih psihologa sjeverne Amerike (NASPSPA) osnovano 1966., nije zahtjevalo od svojih članova dodatnu specijalizaciju i edukaciju tako da nije moglo ustanoviti ko su od članova sportski psiholozi, a također nije bilo u mogućnosti preporučiti članove sopstvenog društva da se drže pravila APA-e (Američka psihološka asocijacija) za testiranja, istraživanja i intervencija kliničke psihologije.

Istorijski pregled kaže da psihologija sporta vuče svoje korijene iz motoričkog učenja i motoričkih performansi. Nešto prije 1920 godine nekoliko osoba je sprovelo sporadično istraživanje. Cilj istraživanja pretendirao je pokazati utjecaj psiholoških varijabli na motoričke performanse. Prva poznata publikacija je bila u USA i ukazivala je na ulogu publike u natjecateljskom biciklizmu (Tripplett 1898). Coleman Griffith, psiholog univerziteta u Illinois 1918. je komparirao vremena reakcije igrača amrečkog fudbala i košarkaša. Ovo je definidivno posijalo sijeme sportske psihologije za buduće naraštaje. U tom periodu vršila su se istraživanja separirano u različitim zemljama-značajne zemlje su bile Sovjetski Savez, Njemačka i Japan.

Između 1920-1940 istraživanja u psihologiji sporta su za nekolicinu istraživača postala uža specijalnost. Coleman Griffith (1893-1966) kao otac psihologije sporta u svojoj zemlji organizirao i vodio je prvi laboratorij za psihologiju sporta. Njegove studije i istraživanja bile su fokusirane na učenje, psihomotorne vještine i varijable osobina ličnosti. On je razvio test mentalne budnosti za sportaše i teoriju koja ukazuje na ulogu motivacije sportu bazirana na iskustvima trenera američkog fudbala. On je osnovao prvi studij psihologije sporta u USA, i bio supervizor prve doktorske dizertacije u ovom području psihologije 1930-ih. Objavio je dvije knjige; treća nije bila dovršena (Kroll and Lewis 1970., Geron 1982.).

----- OSTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com